

Dr hab. Agata Ulanowska (Adiunktka w Katedrze Archeologii Egejskiej i Włókiennictwa na Wydziale Archeologii UW)

Semestr, dzień i sala: pon. 16.45–18.15, sala 209?

Trzecia rewolucja naukowa i ‘big data’ – wybrane problemy humanistyki cyfrowej w archeologii

Wykład omawia wybrane zagadnienia humanistyki cyfrowej, które odnoszą się do archeologii – uczestnicy będą mieli zatem okazję poznać, w oparciu o konkretne przykłady, możliwości, perspektywy oraz ograniczenia humanistyki cyfrowej w badaniach archeologicznych. Punktem wyjścia dla dyskusji jest koncepcja ‘trzeciej rewolucji naukowej’ Kristiana Kristiansena (wraz z jej krytyką) oraz znaczenie tzw. ‘big data’, czyli wielkich zbiorów danych, które mogą być obecnie przetwarzane z użyciem zaawansowanych metod analitycznych. Wykład obejmie także doświadczenia badawcze wykładowczynie oraz spotkania przynajmniej z dwoma innymi archeologami, którzy w swoich projektach badawczych, korzystają z metod humanistyki cyfrowej, a zwłaszcza publikowanych w wolnym dostępie baz danych. Ze względu na zainteresowania i specjalizację wykładowczynie, naturalne studia przypadku będą stanowiły przykłady z zakresu archeologii włókiennictwa.

Literatura

Callaway E. (2018) Divided by DNA: The uneasy relationship between archaeology and ancient genomics, *Nature* 555(7698):573–576.

Kristiansen K (2009) The Discipline of Archaeology. W: B. Cunliffe et al. eds, *The Oxford Handbook of Archaeology*, Oxford, 3–46.

Kristiansen K (2014) Towards a new paradigm? The Third Science Revolution and its possible consequences in archaeology. *Current Swedish Archaeology* 2:11–34.

Lazaridis et al. (2017) Genetic origin of the Minoans and Mycenaeans, *Nature* 548(7666):214–218.

Ulanowska A (2022)): Investigating relations between textile production and seals and sealing practices in Bronze Age Greece: a presentation of the new “Textile and Seals” project database. W: A. Ulanowska, K. Grömer, I. Vanden Berghe, M. Öhrman eds, *Ancient Textile Production from an Inter-disciplinary Perspective*. Interdisciplinary Contributions to Archaeology Series. Cham. Springer, 295–317.

Uczestnicy uzupełnią swoją wiedzę z zakresu archeologii i humanistyki cyfrowej oraz rozwiną umiejętności krytycznej oceny omawianych metod i metodologii. Poszerzą wiedzę o prawidłowym stosowaniu istniejących metodologii i narzędzi cyfrowych w odniesieniu do określonych pozostałości kultury materialnej. Rozwiną umiejętność prowadzenia dyskusji naukowej, w tym podejmowania tematów silnie rezonujących w kulturze współczesnej, jak, np. próby identyfikacji etniczno-kulturowej w oparciu o analizę genomu.

Metody i kryteria oceniania

Od potencjalnych uczestników oczekuje się uczestnictwa oraz aktywnego udziału w dyskusjach inicjowanych w trakcie wykładu. Podstawą zaliczenia będzie egzamin w formie krótkiego testu przeprowadzonego przez platformę Kampus.